

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
20/1979

Vår ref
20/2333-6

Dato
4. mai 2020

Forslag til midlertidige endringer i prosessregelverket - Høring

Viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har følgende merknad.

Forlengelse av tjenesteperioden til meddommerutvalg og utvalg av skjønnsmedlemmer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til forslag om at Domstoladministrasjonen gis adgang til å forlenge tjenesteperioden til meddommerutvalgene og utvalgene av skjønnsmedlemmer. Begrunnelsen for dette forslaget synes å være bekymring rundt kommunenes evne til å oppfylle lovens frister for valg og innrapportering av meddommere pga. koronasituasjonen. KMD viser til at en annen løsning, ev. i kombinasjon med den foreslåtte løsningen, kunne vært å gi kommunene utsatt frist for valg og innrapportering, og at dette er et alternativ som burde vært vurdert i høringsnotatet.

KMD viser til at kommunene blir berørt av forslagene i høringsnotatet, og det er derfor uheldig at hverken kommunene eller KS er oppført som høringsinstanser. KMD viser til at det departementet som sender ut en høringssak, også har ansvar for å sende saken til kommunesektoren.

Konstituering av statsadvokater – punkt 6

I høringens punkt 6 er det tatt inn forslag til en midlertidig lovbestemmelse om konstituering av statsadvokater. Forslaget til ny lovbestemmelse er uheldig formulert på flere punkter, og vi mener derfor at denne bør endres, samtidig som innholdet bibeholdes.

Det er viktig å understreke utgangspunktet om at det bare er den som er utnevnt av Kongen eller er konstituert av Kongen, som vil ha formell status som embetsmann, og dermed ha det vern som er fastsatt i Grunnloven og statsansatteloven m.m. for embetsmenn. Dette fremgår

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Øyvind Moss-
Iversen
22 24 47 87

av statsansatteloven § 1 annet ledd, og betyr at den som er konstituert av et departement (eller annen myndighet) ikke vil ha vern som embetsmann i konstitusjonsperioden.

Vi har merket oss at forslaget til lovtekst til dels er basert på bestemmelser for statsansatte. Dette blir imidlertid ikke korrekt, da det også i disse tilfellene vil være snakk om konstitusjon, dvs. midlertidig ansettelse i et embete. Ut fra dette bør det gjøres endringer i lovteksten.

Vi har ikke merknader til at Riksadvokaten gis lovbestemt myndighet til å konstituere inntil ett år. Når det gjelder de vilkårene som er nevnt for å kunne konstituere, blir det feilaktig å hente disse fra bestemmelsen i statsansatteloven § 9 om midlertidig ansettelse av statsansatte. Det korrekte er at disse i stedet hentes fra statsansatteloven § 14 om konstitusjon, som gjelder uansett hvilken myndighet som beslutter konstitusjonen. Da bør teksten fra § 14 første ledd bokstavene a og c benyttes, dersom man ønsker en begrensning eller spesifisering av adgangen til konstitusjon i disse sakene.

Det er videre ikke korrekt å gjøre unntak fra statsansatteloven §§ 5 og 6 som gjelder henholdsvis innstilling og ansettelse av statsansatte. Innstilling til embete er ikke regulert i statsansatteloven. I "normaltilfellene" vil dette være den kongelige resolusjonen. Hvem som har myndighet til å ansette (utnevne eller konstituere) embetsmann, er heller ikke regulert i loven. Det må legges til grunn at bare Kongen kan utnevne embetsmenn. Kongens myndighet til konstitusjon kan derimot delegeres i en viss utstrekning.

Unntak fra bestemmelsen om utlysning i statsansatteloven § 4 er korrekt, men det kan vurderes om det også bør gjøres formelt unntak fra § 3 om kvalifikasjonsprinsippet. Når det gjelder statsansatteloven §§ 5 og 6, så inneholder ikke disse regler om embetsmenn, og det er derfor unntakene fra kvalifikasjonsprinsippet og utlysning av ledige embeter i § 7, som her utgjør de praktiske unntakene. Til informasjon kan vi opplyse at dette er gitt nærmere omtale og begrunnelse i Rettsdatas kommentar (Norsk lovkommentar) til statsansatteloven, bl.a. i note 49, jf. også note 8.

Ut fra dette kan forslaget til lovbestemmelse formuleres slik:

§ x Konstituering av statsadvokater

Riksadvokaten kan konstituere førstestatsadvokater og statsadvokater for inntil ett år
a) når vedkommende bare trengs for et begrenset tidsrom eller for å utføre et bestemt oppdrag, eller

b) når vedkommende skal gjøre tjeneste i stedet for en annen (vikariat)

Reglene om utlysning i statsansatteloven § 4 gjelder ikke. (Alternativt: Reglene om kvalifikasjonsprinsippet og utlysning i statsansatteloven §§ 3 og 4 gjelder ikke.)

Samlet konstitusjonstid ved konstitusjon utferdiget (alternativt: besluttet) av Justis- og beredskapsdepartementet og riksadvokaten kan ikke overstige ett år.

Det er overflødig å understreke et krav om uforutsett behov i lovbestemmelsen. Dette dekkes her allerede av bokstav a, og vil fullt ut dekke de behov som er omtalt i høringsbrevet.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Øyvind Moss-Iversen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer